

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

Antipharmacum.

IMPERITE obtrudit Lutherus illa, *Quod Deus coniunxit, homo non separet.* Scilicet DEVS coniungit aut coniunxit, qui se contra leges Ecclesiasticas coniungunt vel coniunxerunt. Scilicet DEVS contra leges & scita illius coniungit, quam adiri & audiri ita iussit, vt si quis eam audire abnuat, pro Ethnico & publicano habendus sit. Scilicet DEVS coniungit, qui coniunguntur illâ inuitâ, quæ est *columna & firmamentum veritatis.*

*Matth. 18.
2. Tim. 3.*

Meminerit Lutherus sui dicti in colloquiis potatoriis & culinariis Tit. de Matrimonio, vbi ita scribit: *Der angezogene Spruch/ Was Gott zusammen gefügte hat/ soll der Mensch nicht scheiden/ hat den Verstande vnd dise Meinung: Daß das Wörtlein (Gott) heißt hie nicht Gott im Himmel/ sondern sein Wort/nemblich den Eltern vnd der Obrigkeit gehorsam seyn. Was soll Gott sonst seyn: Gott füget nicht zusammen was da geschicht one der Eltern Willen vnd Bewilligung. Vnd was ich meiner Tochter befehl/ vnd sie heisse/ das befehlt vnd heißt sie Gott. Sind aber da nicht Eltern/ so sint an derselben stat die nechsten Blutsfreunde/ darumb heißt hie in diesem Spruche/ Gott/ Gottes Wort. Wenn nun meine Tochter ohn meinen Willen freyet/ vnd sich ohn mein wissen heimlich verlobet/ so scheidet solch Verlöbnuß Gott/ vnd wenn sie meinen Willen weiß/ so weiß sie Gottes Willen. Denn Gott hats gesagt: Was jr Menschen nun mit jnen machet/ das macht Gott mit jnen/ wie man in vilen Sprüchen der Schrift sibet/ 2c. Denn der Eltern Gewalt ist eine Gottheit/ denn sie sitzen hie an Gottes Stadt/ als seine Stadthalter/ wie denn auch die Obrigkeit.*

Ec 2

Aber

Aber die Welt heist Gott das Glück / wenn sie sagen / daß Gott habe zusammen gefügt / Das ist / die Brunst / vnd der tolle Grimm der Liebe.

Allegata sententia; quod Deus coniunxit, homo non separet; hunc sensum habet; quod vocula (Deus) hoc loco non significet Deum qui in cælis est; sed ipsius Verbum; nimirum parentibus & magistratibus obedire. quid aliò qui sit Deus? Deus non coniungit, quod sit sine parentum voluntate & consensu: Et quod mea filia mando, & iubeo, hoc illi mandat, & iubet Deus. Quod si parentes desint, eorum loco sunt proximi consanguinei; Proinde in sententia scriptura huius, Deus; accipitur pro Verbo Dei. Quare, si filia mea, contra meam voluntatem nubit, vel, me inscio, se despondet; disiungit hanc sponsonem Deus; & contra; si mea filia scit voluntatem meam, scit etiam Dei voluntatem. Deus enim dixit: quidquid vos homines cum illis (filiis & filiabus) transigitis, hoc Deus transigit, ut ex pluribus scriptura locis patet, &c. Parentum enim ius & potestas, est eadem cum diuinitate. Etenim hîc loco Dei sunt, tanquam Dei Vicarij, ut etiam omnis magistratus: sed mundus Deum nomine Fortuna effert; cum dicunt, quod Deus coniunxit, &c. id est, ardor & insanus impetus amoris. Similem huius sententiæ expositionem adducit Lutherus lib. de Matrimonialibus rebus, Tom. 5. Ien. Germ. fol. 241. b.

Si ex Lutheri sententia DEVS illos non coniungit, aut coniunxit, qui se contra parentum, consanguineorum, aut magistratus voluntatem coniungunt aut coniunxerunt; quanto magis censendum est, illos à DEO non coniungi, qui se contra Ecclesiæ expressam voluntatem coniungunt? Nam, quis potior apud DEVM? Vniuersalis Ecclesia sponsa Christi, columna & firmamentum

mentum veritatis: an priuatorum hominum; vel, politici magistratus auctoritas?

Quæritur XVIII. in ſpecie, de nonnullis Matrimonij impedimentis. Et primò, de conſanguinitate? Reſpondet Lutherus; *Nulla eſt perſona, cum qua ob conſanguinitatem nequeas matrimonium inire, præter illas, quæ Leuit. 18. numerantur. Quis liberaliorem Caſiſtam ſibi fingat, etiam ſi fingendi daretur optio?*

Quæritur XIX. quas perſonas ob affinitatem coniugio tibi copulare nequeas? Reſpondet Lutherus; *has ſolas perſonas vetuit Deus: Patruſ mei uxore, filij mei uxore, fratruſ, priuignã meam, priuigni & priuigna mea liberos, uxoris meæ ſororem, uxore mea viuente. Harum cum nulla matrimonium contrahere poſſum: cum reliquis contrahere poſſum: quidquid dicant iura Canonica, quidquid uſus & conſuetudo Eccleſiæ, Imò ex Caſiſtæ huius decreto, poterit Lutheranus licitè fratris ſui uxorem ducere, & ei, more Moſaico ſemen ſuſcitare; quia non eſt vetitum; ergò liberum.*

Quæritur XX. quid ſentiendum de cognatione ſpirituali? Reſpondet Lutherus: *ſine iſtas nugas, & iunge te, ſi volueris, ſiue cum illo, qui te ex baptiſmo leuauit; ſiue cum leuato à te in baptiſmo, aut cum horũ filiabus, & qualibuscumque cognatis: neque nummorum auidiſſimam nationem, vel tantillum cures. Quod ſi te non impedit puella baptiſmus, nec te auocare debet, quod eam tu baptiſmo tinxeris, aut ex baptiſmo ſuſceperis.*

In captiuitate Babyli. ita bacchatur Lutherus. *Ita debent iſta nuga cõpaternitatũ, cõmaternitatũ, confraternitatũ cõſororitatũ & conſilietatũ prorsus exſtingui contracto matrimonio. Quis enim iſtam cognationem ſpirituaalem inuenit, niſi ſuperſtitio humana? ſi non licet baptiſanti aut leuanti bapti-*

satam aut leuatã ducere cur licet Christiano Christianam ducere? An est maior cognatio ista ex ceremoniis seu signo Sacramenti contracta, quã quæ ex re ipsa Sacramenti? An non Christianus est frater Christiana sororis? An nõ baptisatus, baptisata spiritualis frater? Quid insanimus? Quid si quis uxore suam erudiat in Euangelio & fide Christi; factus hoc ipso verè pater eius in Christo, an non liceat uxorem eius manere? An Paulo non licuisset puellam ex Corinthiis ducere, quos omnes in Christo genuisse iactat? &c.

Antipharmacum.

VIDES, quomodo bestia, nil nisi nugas effutiens, tonet ac paratragediet? Cognatio spiritualis iam restricta est à Concilio Tridentino sess. 24. cap. 2. ita ut eam non contrahant, nisi patrini cum baptizato & parentibus baptisati. Item, baptisans cum baptisato & parentibus baptisati. Similiter in Confirmatione, nemo contrahit cognationem spiritualem, nisi patrini vel patrini cum confirmato & parentibus confirmati: Item confirmans cum eodem confirmato eiusdemq; parentibus. Itaque non est, quod Lutherus amplius clamet *de confraternitatibus & consoreitatibus.*

Et quamuis iure antiquo ad filios quoque cognatio spiritualis extenderetur; ita ut qui ex baptismo spirituales fratres & sorores essent; matrimonium inter se validè contrahere non possent: nihil tamen suis clamoribus contra hoc Ecclesiæ decretum efficit Lutherus. quia, Ecclesia prohibere potuit hanc *confraternitatem & consororitatem*, ut loquitur Lutherus: & illam generalem, quæ ex ipso Christianismo oritur, prohibere non potuit: quos enim matrimonio Christiani sibi copulassent; si eos, qui ex Christiana fide inter se sunt fratres & sorores, sibi iungere non potuissent? Nam si Lutherus
magi-